

European Securities and
Markets Authority

Gairės

dėl rinkos operatorių ir duomenų teikimo paslaugų teikėjų valdymo organų

Turinys

1	Taikymo sritis	3
2	Sąvokų apibrėžtys	4
3	Paskirtis	5
4	Atitiktis ir pareiga pranešti	6
4.1	Gairių statusas	6
4.2	Pranešimo reikalavimai	6
5	Gairės dėl valdymo organų pagal FPRD II 45 straipsnio 9 dalį ir 65 straipsnio 3 dalį	6
5.1	Pakankamos trukmės įsipareigojimas. Bendrosios nuostatos	6
5.2	Pakankamos trukmės įsipareigojimas. Einamų direktoriaus pareigų skaičius	7
5.3	Žinios, įgūdžiai ir patirtis	8
5.4	Sąžiningumas ir dorumas	10
5.5	Nepriklausomumas	11
5.6	Tinkami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, skirti rinkos operatorių valdymo organų narių pradiniam ir vėlesniam mokymui	13
5.7	Įvairovė	14
5.8	Informacijos saugojimas	15

1 Taikymo sritis

Kam taikomos šios gairės?

1. Šios gairės taikomos nacionalinėms kompetentingoms institucijoms, rinkos operatoriams ir duomenų teikimo paslaugų teikėjams.

Apie ką šios gairės?

2. Gairėse, pagrįstose Direktyvos 2014/65/ES (FPRD II)¹ 45 straipsnio 9 dalimi rinkos operatoriams ir 63 straipsnio 2 dalimi duomenų teikimo paslaugų teikėjams, paaiškinti reikalavimai, taikytini rinkos operatorių ar duomenų teikimo paslaugų teikėjų valdymo organų nariams. Gairėse, pagrįstose Reglamento (ES) Nr. 1095/2010 (EVPRI reglamento)² 16 straipsniu, paaiškinta, kaip rinkos operatoriai arba duomenų teikimo paslaugų teikėjai (DTPT) turi registruoti informaciją, kad sudarytų sąlygas su ja susipažinti kompetentingoms institucijoms, atliekančioms priežiūros pareigas.

Nuo kada taikomos šios gairės?

3. Šios gairės taikomos nuo 2018 m. sausio 3 d.

¹ Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349–496).

² 2010 m. lapkričio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1095/2010, kuriuo įsteigiama Europos priežiūros institucija (Europos vertybinių popierių ir rinkų institucija), iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 716/2009/EB ir panaikinamas Komisijos sprendimas 2009/77/EB (OL L 331, 2010 12 15, p. 84).

2 Sąvokų apibrėžtys

4. Jei nenurodyta kitaip, FPRD II vartojamos sąvokos šiose gairėse turi tą pačią reikšmę.

3 Paskirtis

5. Šių gairių paskirtis – sukurti bendrus standartus, į kuriuos turėtų atsižvelgti rinkos operatoriai ir DTPT, skirdami naujus ir vertindami esamus valdymo organo narius, ir pateikti rekomendacijas, kaip rinkos operatoriai ir DTPT turėtų registruoti informaciją, kad sudarytų sąlygas su ja susipažinti kompetentingoms institucijoms, atliekančioms priežiūros pareigas.

4 Atitiktis ir pareiga pranešti

4.1 Gairių statusas

6. Šiame dokumente pateiktos gairės išleistos pagal FPRD II 45 straipsnio 9 dalį, 63 straipsnio 2 dalį ir ESMA reglamento 16 straipsnį. Pagal ESMA reglamento 16 straipsnio 3 dalį kompetentingos institucijos ir finansų rinkų dalyviai deda visas pastangas siekdami laikytis šių gairių ir rekomendacijų.
7. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, jų laikymąsi turėtų užtikrinti įtraukdamos jas į savo priežiūros praktiką, įskaitant atvejus, kai šiame dokumente pateikiamos konkrečios gairės yra visų pirma skirtos finansų rinkų dalyviams.

4.2 Pranešimo reikalavimai

8. Kompetentingos institucijos, kurioms taikomos šios gairės, privalo per du mėnesius nuo dienos, kurią ESMA paskelbia šias gaires visomis oficialiomis ES kalbomis, e. paštu smk@esma.europa.eu pranešti, ar jos laikosi arba ketina laikytis gairių, ir nurodyti nesilaikymo priežastis. Jei iki šio termino atsakymas nebus gautas, bus laikoma, kad kompetentingos institucijos gairių nesilaiko. Pranešimo šabloną galima rasti ESMA interneto svetainėje.
9. Rinkos operatoriai ir duomenų teikimo paslaugų teikėjai neprivalo pranešti, ar jie laikosi šių gairių.

5 Gairės dėl valdymo organų pagal FPRD II 45 straipsnio 9 dalį ir 65 straipsnio 3 dalį

5.1 Įsipareigojimas skirti pakankamai laiko. Bendrosios nuostatos

10. Rinkos operatoriai ir DTPT turėtų turėti rašytinę politiką, kurioje apibrėžtos valdymo organo funkcijos ir atsakomybė, *ex ante* pateiktas išsamus pareigybės aprašymas ir numatomas laiko, kurį reikės skirti kiekvienoms pareigoms, įsipareigojimas. Numatomas skiriamo laiko įsipareigojimas turi atitikti funkcijas ir atsakomybę, visų pirma atsižvelgiant į tai, ar pareigos yra vadovaujamos, ar nevadovaujamos.
11. Kai asmuo atrenkamas į valdymo organo narius, numatomas pareigoms skiriamo laiko įsipareigojimas turi būti nurodytas raštu, o rinkos operatorius arba DTPT turėtų pareikalauti, kad galimas narys raštu patvirtintų, jog jis gali skirti atitinkamą laiką savo funkcijoms, įskaitant galimybę skirti papildomo laiko ypač aktyviu rinkos operatoriaus arba

DTPT veiklos laikotarpiu. Galimas narys negali būti paskirtas eiti pareigų tol, kol nepateikė atitinkamo patvirtinimo.

12. Kai asmuo atrenkamas eiti rinkos operatoriaus, svarbaus dėl savo dydžio, vidaus struktūros ir pobūdžio, veiklos apimtys ir sudėtingumo, valdymo organo nario pareigas, jis turi raštu patvirtinti, kad laikosi FPRD II 45 straipsnio 2 dalies a punkte numatytų apribojimų dėl einamų direktoriaus pareigų skaičiaus.
13. Galimi nariai turėtų pateikti rinkos operatoriui arba DTPT informaciją apie:
 - a. direktoriaus pareigas, einamas kitose finansinėse ir nefinansinėse įmonėse, įskaitant atvejus, kai asmuo veikia juridinio asmens vardu arba kaip pakaitinis narys, kurį valdymo organo narys paskyrė dalyvauti susirinkimuose;
 - b. direktoriaus pareigas, einamas organizacijose, kurios nesiekia daugiausia komercinių tikslų;
 - c. kitas funkcijas ir profesinę veiklą, vykdomą finansiniame sektoriuje ir už jo ribų, pareigoms skiriamo laiko įsipareigojimo prasme ir
 - d. savo pareigų, nurodytų ankstesniuose punktuose, pobūdį.
14. Rinkos operatorių ar DTPT valdymo organų nariai turėtų pranešti rinkos operatoriui arba DTPT apie bet kokius esminius informacijos, pateiktos pagal pirmiau nurodytą dalį, pasikeitimus.
15. Šių gairių 5.8 skyriuje numatyti įrašai turėtų būti atnaujinami kiekvieną kartą, kai narys praneša rinkos operatoriui arba DTPT apie savo išorės profesinių funkcijų pasikeitimą ir (arba) kai apie tokius pasikeitimus sužino rinkos operatorius arba DTPT. Atsižvelgiant į tai, rinkos operatorius arba DTPT turėtų iš naujo įvertinti nario galimybes skirti pakankamai laiko.
16. Skyrimo komitetas (kai jis sudaromas) arba valdymo organas, atliekantis priežiūros funkciją, turėtų atsižvelgti į bendros valdymo organo narių pareigoms skiriamo laiko įsipareigojimą ir kaip vieną iš skiriamo laiko įsipareigojimo rodiklių vertinti dalyvavimą valdybos susirinkimuose.

5.2 Įsipareigojimas skirti pakankamai laiko.. Einamų direktoriaus pareigų skaičius

17. Kai einant direktoriaus pareigas atliekamos vykdomosios ir nevykdomosios funkcijos, direktoriaus pareigos turi būti vertinamos kaip vykdomojo direktoriaus pareigos.

18. Kai pagal FPRD II 45 straipsnio 2 dalies a punkto trečios pastraipos reikalavimus kelerios direktoriaus pareigos laikomos vienomis direktoriaus pareigomis (direktoriaus pareigos, einamos toje pačioje įmonių grupėje, ar įmonėse, kuriose rinkos operatorius turi kvalifikuotąją akcijų paketo dalį), šios vienos direktoriaus pareigos turi būti laikomos vienomis vykdomojo direktoriaus pareigomis, kai jos apima bent vienas vykdomojo direktoriaus pareigas. Priešingu atveju, jos turėtų būti laikomos vienomis nevykdomojo direktoriaus pareigomis.
19. Visos direktoriaus pareigos, einamos įmonėse, kuriose rinkos operatorius turi kvalifikuotąją akcijų paketo dalį, laikomos vienomis direktoriaus pareigomis. Tos vienos direktoriaus pareigos turi būti pridėtos prie direktoriaus pareigų, einamų rinkos operatoriuje.
20. Visos direktoriaus pareigos, einamos tos pačios įmonių grupės patronuojamose įmonėse ir rinkos operatoriuje, laikomos vienomis direktoriaus pareigomis.
21. Kai tos pačios įmonių grupės patronuojamosios įmonės turi kvalifikuotąją akcijų paketo dalį kitose įmonėse, direktoriaus pareigos, einamos šiose įmonėse, laikomos vienomis atskiromis direktoriaus pareigomis. Todėl direktoriaus pareigos, einamos patronuojamose įmonėse ir rinkos operatoriuje, turi būti skaičiuojamos kaip vienos direktoriaus pareigos, o direktoriaus pareigos, einamos minėtose įmonėse – kaip kitos atskiros direktoriaus pareigos.
22. Direktoriaus pareigos, einamos organizacijose, kurios nesiekia iš esmės tik komercinių tikslų, neturėtų būti įskaitomos skaičiuojant einamų direktoriaus pareigų skaičių. Tačiau į šią veiklą būtina atsižvelgti vertinant atitinkamo nario įsipareigojimą skirti pakankamai laiko.
23. Organizacijos, kurios nesiekia iš esmės tik komercinių tikslų, apima:
 - a. labdaros organizacijas;
 - b. kitas pelno nesiekiančias organizacijas ir
 - c. įmones, kurių vienintelis tikslas – valdyti privačius valdymo organo nario ekonominius interesus, jeigu nebūtina užsiimti jų valdymu kiekvieną dieną.

5.3 Žinios, įgūdžiai ir patirtis

24. Rinkos operatoriai ir DTPT turėtų užtikrinti, kad jų valdymo organo kaip visumos valdymo kompetencija būtų pakankama jo funkcijoms ir pareigoms vykdyti ir kad jis pakankamai suvoktų įmonės veiklą ir šiai veiklai būdingą riziką pagal valdymo organo veiklos mastą.

Vertindami, ar jų valdymo organas kaip visuma yra tinkamas, rinkos operatoriai ir DTPT turėtų atsižvelgti bent į šias žinių ir kompetencijos sritis:

- a. kiekvieną rinkos operatoriaus (DTPT) esminę veiklą;
 - b. finansinę apskaitą ir ataskaitų teikimą;
 - c. strateginį planavimą;
 - d. rizikos valdymą;
 - e. atitiktį ir vidaus auditą;
 - f. informacines technologijas ir saugumą;
 - g. vietos, regiono ir pasaulines rinkas (kai taikytina);
 - h. reguliavimo aplinką ir
 - i. nacionalinių ir tarptautinių įmonių grupių valdymą ir grupės struktūrai būdingą riziką (kai taikytina).
25. Individualiu lygmeniu galimi valdymo organo nariai turėtų turėti pagal savo atsakomybės lygį pakankamai naujausių žinių apie rinkos operatoriaus ar DTPT veiklą ir su ja susijusią riziką, rinkos operatoriaus ar DTPT valdymo priemones, numatomas eiti pareigas ir su jomis susijusią atsakomybę ir, kai taikytina, grupės struktūrą, kiek tai susiję su jų atsakomybės lygiu. Tai apima pakankamą sričių, už kurias atskiras narys nėra tiesiogiai atsakingas, tačiau kolektyviai atsako kartu su kitais valdymo organo nariais, išmanymą.
26. Vertinant išsilavinimą, derėtų atsižvelgti į jo lygį ir profilį, taip pat ar jis yra susijęs su finansinėmis paslaugomis ar veikla arba su bet kuria kita atitinkama pirmiau aprašyta žinių sritimi (finansinė apskaita, ataskaitų teikimas, strateginis planavimas ir t. t.). Šiuo tikslu rinkos operatoriai ir DTPT turėtų atsižvelgti ir į teorines žinias bei įgūdžius, įgytus įgyjant išsilavinimą ir per mokymus, ir į praktinę patirtį, kurią galimas narys įgijo eidamas ankstesnes pareigas.
27. Vertinant praktinę patirtį, derėtų atsižvelgti į praktinę ir profesinę patirtį, įgytą pakankamai ilgai einant vadovaujamas pareigas. Vertinant galima atsižvelgti į trumpalaikes ar laikinas pareigas, tačiau paprastai to nepakanka tinkamai patirčiai pagrįsti.

5.4 Sąžiningumas ir dorumas

28. Vertindami galimo valdymo organo nario sąžiningumą ir dorumą, rinkos operatoriai ir DTPT turėtų pareikalauti dokumentų, nurodytų 2016 m. birželio 2 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 2017/571 dėl DTPT taikytinų veiklos leidimo išdavimo, organizacinių ir skelbimo apie sandorius reikalavimų³ 4 straipsnyje, įvertinti jų tikslumą ir atsižvelgti, ar galimam nariui:
- a. priimtas nepalankus sprendimas bet kokioje drausminėje byloje, kurią iškėlė reguliavimo ar valdžios institucija, arba jam iškelta tokia byla ir jos nagrinėjimas dar nebaigtas;
 - b. priimta nepalanki teismo išvada civilinio proceso byloje dėl finansinių ar duomenų paslaugų teikimo arba sukčiavimo, valdant verslą;
 - c. teko eiti pareigas įmonės, dėl kurios priimtas nepalankus sprendimas ar kuriai taikyta reguliavimo institucijos sankcija arba kurios registraciją ar įgaliojimus reguliavimo institucija atšaukė, valdymo organe;
 - d. panaikinta teisė vykdyti veiklą, kuriai reikalinga/būtina reguliavimo institucijos suteikta registracija arba veiklos leidimas;
 - e. teko eiti pareigas įmonės, kuriai pradėtos nemokumo ar likvidavimo procedūros, valdymo organuose, tuo metu, kai jis dirbo toje įmonėje, ar per metų laikotarpį nuo tada, kai liovėsi dirbti toje įmonėje;
 - f. buvo taikyta profesinės institucijos bauda, laikinas nušalinimas, diskvalifikavimas ar bet kokia kita sankcija dėl sukčiavimo, lėšų pasisavinimo arba sankcijos, susijusios su finansinių ar duomenų paslaugų teikimu arba
 - g. buvo atimta teisė eiti direktoriaus pareigas, vykdyti vadovaujamas funkcijas, taikytas atleidimas ar kitokios priemonės dėl netinkamo elgesio ar neteisėtų veiksmų.
29. Valdymo organo nariai turėtų nedelsdami pranešti rinkos operatoriui arba DTPT apie bet kokias pirmiau nurodytas aplinkybes, kad būtų galima iš naujo įvertinti jų tinkamumą.
30. Būtina atsižvelgti į informaciją apie teistumą arba administracinius nusižengimus, įvertinti apkaltinamojo nuosprendžio arba kaltinimo pobūdį, ar buvo skundžiama, kokia paskirta

³ 2016 m. birželio 2 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 2017/571, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES papildoma techniniais reguliavimo standartais dėl duomenų teikimo paslaugų teikėjams taikytinų veiklos leidimo išdavimo, organizacinių ir skelbimo apie sandorius reikalavimų (OL L 87, 2017 3 31, p. 126).

nuobauda, koks teismo proceso etapas pasiektas ir koks yra reabilitacijos priemonių poveikis. Derėtų atsižvelgti į aplinkybes, įskaitant bet kokio susijusio pažeidimo švelninančias, oficialias aplinkybes ir administracinės ar priežiūros bylos svarbą, laikotarpį ir nario elgesį po pažeidimo, administracinės ar priežiūros bylos, ir tai, kiek pažeidimas, administracinė ar priežiūros byla yra susijusi su atitinkamomis funkcijomis.

5.5 Nepriklausomumas

31. Rinkos operatoriaus arba DTPT valdymo organo nariai ar galimi nariai turėtų nustatyti ir valdymo organui nurodyti bet kokias aplinkybes, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, galintis kliudyti savarankiškai ir objektyviai vykdyti pareigas ir daryti jiems netinkamą įtaką dėl:
 - a. asmeninių, profesinių ar ekonominių santykių su kitais asmenimis (pavyzdžiui, atitinkamais rinkos operatoriaus ar DTPT ar konkuruojančio rinkos operatoriaus ar DTPT akcininkais);
 - b. ankstesnių ar dabartinių einamų pareigų;
 - c. asmeninių, profesinių ar ekonominių santykių su kitais valdymo organo ar vyresniosios vadovybės nariais (arba kitais grupės subjektais);
 - d. kitų ekonominių interesų (pvz., paskolų nario ar galimo nario įmonei) arba
 - e. kitų interesų, įskaitant šeimos interesus, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas.
32. Nustatant aplinkybes, dėl kurių gali kilti interesų konfliktas, aprašytas ankstesnėje dalyje, turėtų būti bent jau įvertinta, ar narys arba būsimas narys:
 - a. yra ar buvo akcininkas, valdantis 5 % ar daugiau balsavimo teisių rinkos operatoriuje ar DTPT, arba akcininko, valdančio 5 % ar daugiau balsavimo teisių rinkos operatoriuje ar DTPT, darbuotojas ar kitaip su juo tiesiogiai susijęs asmuo;
 - b. yra ar per pastaruosius 18 mėnesių buvo įsidarbinęs rinkos operatoriuje arba DTPT ar kitame rinkos operatoriaus arba DTPT įmonių grupės subjekte ir ėjo vadovaujamas pareigas;
 - c. yra ar per pastaruosius 18 mėnesių buvo rinkos operatoriaus arba DTPT ar kito rinkos operatoriaus arba DTPT įmonių grupės subjekto pagrindinis svarbaus profesinio patarėjo konsultantas, svarbus konsultantas ar darbuotojas, iš esmės susijęs su šiuo paslaugų teikėju;

- d. yra ar per 18 pastarųjų mėnesių buvo akcininkas, valdantis 5 % ar daugiau balsavimo teisių ar įmonės, įtrauktos į biržos prekybos sąrašą toje rinkoje, narys (taikoma rinkos operatorių valdymo organams);
 - e. yra ar buvo pagrindinis rinkos operatoriaus arba DTPT ar kito subjekto, priklausančio rinkos operatoriaus ar DTPT įmonių grupei, tiekėjas, klientas, darbuotojas ar kitaip su tiekėju ar klientu tiesiogiai ar netiesiogiai susijęs asmuo ir
 - f. turi ar turėjo kitų esminių sutartinių ryšių su rinkos operatoriumi arba DTPT ar kitu subjektu, priklausančiu rinkos operatoriaus arba DTPT įmonių grupei, išskyrus valdymo organo nario pareigas.
33. Ankstesnėje dalyje nuorodos į „rinkos operatorių arba DTPT“ apima ir rinkos operatorių arba DTPT, kurio valdymo organe asmuo eina pareigas arba pretenduoja jas eiti, ir su juo konkuruojantį rinkos operatorių arba DTPT.
34. Jeigu egzistuoja aplinkybė, dėl kurios gali kilti interesų konfliktas, tai savaime neužkerta kelio nariui ar galimam nariui eiti pareigas rinkos operatoriaus ar DTPT valdymo organe. Prieš paskirdamas valdymo organo narį, rinkos operatorius ar DTPT turėtų įvertinti bet kokias aplinkybes, dėl kurių gali kilti ar iš tiesų kyla interesų konfliktas, ypač – numatytas toliau aprašytoje valdymo organo interesų konfliktų politikoje, ir prireikus nuspręsti, kokias rizikos mažinimo priemones taikyti. Asmenį paskyrus, turi būti atskleidžiamos bet kokios naujos aplinkybės, dėl kurių gali kilti ar kilo naujas interesų konfliktas, ir valdymo organas turi patvirtinti atitinkamas rizikos mažinimo priemones.
35. Rinkos operatoriaus ar DTPT valdymo organui derėtų turėti oficialią rašytinę interesų konfliktų valdymo politiką ir objektyvią atitikties procedūrą šiai politikai įgyvendinti. Politikoje turėtų būti numatyti bent jau šie dalykai:
- a. nario pareiga kiek įmanoma vengti veiklos, dėl kurios gali kilti interesų konfliktas;
 - b. pavyzdžiai, kokiomis aplinkybėmis gali kilti interesų konfliktas einant valdymo organo nario pareigas;
 - c. griežta peržiūros ir patvirtinimo procedūra, kurios privalo laikytis nariai prieš užsiimdami tam tikra veikla (pavyzdžiui, eidami pareigas kitame valdymo organe), užtikrinanti, kad dėl šios veiklos nekiltų interesų konfliktas;
 - d. nario pareiga nedelsiant atskleisti bet kokią informaciją, dėl kurios gali kilti ar jau kilo interesų konfliktas, visų pirma dėl pirmiau aprašytų aplinkybių;

- e. nario pareiga susilaikyti nuo balsavimo bet koku klausimu, jeigu nariui gali kilti interesų konfliktas arba kitaip kenkiama nario objektyvumui ar gebėjimui tinkamai vykdyti pareigas rinkos operatoriui ar DTPT;
 - f. tinkamos procedūros sandoriams su susijusiomis šalimis, užtikrinančios jų sudarymą įprastomis rinkos sąlygomis, ir
 - g. būdas, kuriuo valdymo organas spręš klausimus, susijusius su šios politikos nesilaikymu.
36. Valdymo organas privalo užtikrinti viešą rinkos operatoriaus ir DTPT interesų politikos atskleidimą. Nacionalinėms kompetentingoms institucijoms turi būti pranešta apie nustatytus esminius interesų konfliktus ir rizikos mažinimo priemonės, kurių ėmėsi valdymo organas.

5.6 Tinkami žmogiškieji ir finansiniai ištekliai, skirti rinkos operatorių valdymo organų narių pradiniam ir vėlesniam mokymui

37. Atskiri rinkos operatorių valdymo organų nariai turi būti ir išlikti, įskaitant mokymo laikotarpį, tinkami eiti savo pareigas. Rinkos operatoriai turi nustatyti savo valdymo organų narių pradinio mokymo politiką. Rinkos operatoriai turi padėti palaikyti narių supratimą apie rinkos operatoriaus veiklą, struktūrą, verslo modelį, rizikos profilį, reguliavimo aplinką ir valdymo priemones bei narių vaidmenį juose. Be to, rinkos operatoriai turi pateikti susijusias bendrąsias ir, jei reikia, individualiai pritaikytas mokymo programas, skirtas užtikrinti, kad būtų atnaujintos visų jų narių žinios. Mokymo politika taip pat turėtų didinti informuotumą apie valdymo organo narių įvairovę.
38. Mokymo politiką turėtų priimti valdymo organas, vykdamas priežiūros funkciją. Valdymo organas turėtų įtraukti ir skyrimo komitetą, jei jis sudarytas.
39. Mokymo politikoje turėtų būti nurodyta:
- a. valdymo organo pradinio ir vėlesnio mokymo tikslai, atskirai numatyti valdymo ir priežiūros funkcijas atliekantiems asmenims ir, kai taikytina, konkrečioms pareigybėms pagal tai, už ką konkrečiai tie asmenys atsako ir kokių komitetų darbe dalyvauja;
 - b. pareigos, susijusios su išsamios mokymo programos kūrimu;
 - c. finansiniai ir žmogiškieji ištekliai, skirti užtikrinti, kad pradiniai ir vėlesni mokymai būtų vykdomi pagal politiką, ir

- d. aiški procedūra, pagal kurią valdymo organo narys galėtų reikalauti pradinio ar vėlesnio mokymo.
- 40. Politika ir mokymo programos turi būti nuolat atnaujinamos; jose turi būti atsižvelgiama į valdymo, strategijos, atitinkamų produktų ir kitų susijusių procedūrų pakeitimus, taip pat galiojančių teisės aktų pakeitimus ir rinkos pokyčius.
- 41. Rinkos operatoriai turi atlikti suteiktų mokymų veiksmingumo vertinimą, vykdydami vertinimo procedūras.

5.7 Įvairovė

- 42. Rinkos operatoriai, atsižvelgdami į savo veiklos pobūdį, apimtį ir sudėtingumą, turėtų nustatyti įdarbinimo ir įvairovės politiką, užtikrinančią, kad įdarbinant valdymo organo narius būtų vertinamas platus savybių ir kompetencijų spektras. Šiuo tikslu reikėtų nustatyti konkrečius tikslus, susijusius su įvairove.
- 43. Rinkos operatoriai turėtų nustatyti koks turėtų būti nepakankamai atstovaujamos lyties atstovų siektinas skaičius.
- 44. Įdarbinimo ir įvairovės politikoje turi būti aptariamas bent jau išsilavinimas ir darbo patirtis, lytis, amžius ir geografinė kilmė, siekiant užtikrinti įvairų požiūrį ir patirtį. Jeigu rinkos operatorius veikia daugiau nei vienoje jurisdikcijoje, nepažeidžiant nacionalinės teisės reikalavimų, įvairovės politikoje turi būti paminėta geografinė kilmė.
- 45. Nepažeidžiant nacionalinės teisės reikalavimų, įdarbinimo ir įvairovės politikoje gali būti numatyta, kad valdymo organe turi būti darbuotojų atstovas, kuris papildytų rinkos operatoriaus vykdomą veiklą skirtingu požiūriu, tikromis žiniomis ir patirtimi.
- 46. Rinkos operatorių atrankos procedūros turėtų užtikrinti, kad kandidatai, pretenduojantys tapti atitinkamų valdymo organų nariais, atitiktų bent vieną iš pirmiau nurodytų įvairovės kategorijų, šiuo metu neatstovaujамų valdymo organe. Rinkos operatoriai neturėtų narių įtraukti į valdymo organą turėdami vienintelį tikslą padidinti įvairovę, jeigu tai kenkia bendram valdymo organo funkcionavimui ir tinkamumui, arba to daryti atskirų valdymo organo narių tinkamumo sąskaita.
- 47. DTPT gali taikyti pirmiau nurodytas gaires, susijusias su įvairove, kai jų veiklos pobūdis, apimtis ir sudėtingumas ir valdymo organo dydis yra panašus į rinkos operatoriaus.

5.8 Informacijos saugojimas

48. Nepažeidžiant duomenų apsaugos teisės aktų, rinkos operatoriai ir DTPT turėtų registruoti ir ne mažiau kaip penkerius metus patvarioje laikmenoje saugoti ir pareikalavus nacionalinei kompetentingai institucijai pateikti bent jau:

- a. rašytinę politiką, kurioje išsamiai nurodytos valdymo pareigų funkcijos ir atsakomybė;
- b. rašytinį galimo nario patvirtinimą, kad jis atitinka pareigoms keliamus reikalavimus;
- c. informaciją, kurią valdymo organo narys arba galimas narys pateikė apie kitas direktoriaus pareigas, funkcijas ar profesinę veiklą ir kuri gali turėti įtakos jo gebėjimui skirti pakankamai laiko valdymo organui;
- d. informaciją, kurią valdymo organo narys arba galimas narys pateikė apie savo žinias, įgūdžius ir patirtį;
- e. bendrų valdymo organo žinių, įgūdžių ir patirties įvertinimą;
- f. pateiktus ar gautus įrašus, susijusius su valdymo organo nario arba galimo nario sąžiningumo ir dorumo įvertinimu;
- g. pateiktus ar gautus įrašus, susijusius su valdymo organo nario arba galimo nario nepriklausomumo įvertinimu;
- h. rašytinę interesų konfliktų valdymo politiką ir susijusią atitikties procedūrą šiai politikai įgyvendinti;
- i. dokumentą, kuriame viešai atskleidžiami interesų konfliktai ir esminiai interesų konfliktai, ir (arba) informaciją apie šiuos konfliktus politikos priežiūros vykdytojams;
- j. rinkos operatorių politiką dėl valdymo organo narių pradinio ir vėlesnio mokymo;
- k. įdarbinimo ir įvairovės užtikrinimo politiką ir
- l. įrašus apie atrankos procedūras, susijusias su šiose gairėse numatytais reikalavimais.